

Organisatieonderdeel: Dienstverlening
Mail behandelaar: M.Tillema@barneveld.nl
Telefoonnummer:

Raadsvoorstel nr.2839
Barneveld, 31 mei 2023
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: **Ontwerp- Kadernota 2024-2027**

Samenvatting raadsvoorstel

Jaarlijks biedt het college de raad een Kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor de komende planperiode. De kadernota is een belangrijk instrument in de planning & control cyclus om tot afgewogen keuzes te kunnen komen in de (noodzakelijke) wensen nieuw beleid in relatie tot de beschikbare middelen. In de voorliggende Ontwerp- Kadernota 2024 wordt het voorlopige financiële meerjarenperspectief 2024-2027 in beeld gebracht. Daarnaast zijn er uitgangspunten opgenomen als kader voor het opstellen van de Programmabegroting 2024. Tevens vormt het geactualiseerde MIP een onderdeel van deze Kadernota 2024-2027

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De prognose van de meerjarenbegroting 2024 – 2027, zoals vermeld in het Financieel meerjarenperspectief 2024- 2027, conform de geformuleerde uitgangspunten, als kader voor de Programmabegroting 2024 vast te stellen;
2. In te stemmen met het voorstel Programma Waardevol Landelijk Gebied en deze, vooruitlopend op verwachte compensatie vanuit het Rijk, incidenteel te dekken uit de algemene reserve;
3. De gesubsidieerde sociaal maatschappelijke en culturele instellingen te compenseren voor loon- en prijsontwikkeling voor 2024 conform de methodiek lonen en prijzen, 5,5% (CPB);
4. Ten aanzien van het MIP:

Algemeen

1. Kennis te nemen van het MIP 2024 – 2033.
2. Op grond van artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1, lid 2 sub b van de Wet open overheid geheimhouding op te leggen op 'MIP 2024 -2033 (budgettenlijst)', aangezien het belang van verstrekken van informatie niet opweegt tegen het financiële en economische belang van de gemeente.
3. De termijn van geheimhouding te bepalen op 10 jaar, te rekenen vanaf het besluit van het college d.d. 30 mei 2023.
4. De geheime stukken te overleggen aan de raad op grond van respectievelijk artikel 88, lid 2 van de Gemeentewet.

Ten aanzien van de uitvoeringsprogramma 2024

5. Het investeringsplafond voor 2024 en 2025, zoals ook verwerkt in de kadernota te handhaven. En het college de volgende kaders mee te geven ten aanzien van het uitvoeringsprogramma 2024:
6. Binnen het plafond eerst de categorie 'instandhouding met beheerplan' onder te brengen en indien er ruimte is autonome ontwikkelingen zonder financiële paragraaf in de ruimte op te nemen met als achterliggend argument dat instandhouding de eerst prioriteit heeft.
7. De focus te leggen voor het uitvoeringsplan 2024 op het afmaken van de huidige projecten / investeringen die nog doorlopen vanuit het onderhanden werken en het uitvoeringsplan 2023.
8. Prioriteit te stellen voor de investeringen die noodzakelijk zijn om de veiligheid te waarborgen en kapitaalvernietiging te voorkomen.

Ten aanzien van de lange termijn Mip

9. Kennis te nemen van een investeringsvraagstuk van 543 miljoen voor 10 jaar.
10. Kennis te nemen van een financieel gat tussen het nu vigerende investeringsplafond van 13 miljoen (per jaar) en de hoogte van het investeringsvraagstuk
11. Het college opdracht te geven, daar waar beleid- niet is voorzien van een financiële paragraaf, dit alsnog te voorzien.
12. College opdracht te geven onderzoek te doen naar mogelijke 'ruimte' in het MIP door scenario's en/of keuzes in het ambitieniveau, te denken valt aan scenario's in (vastgesteld) beleid, (herziening van) Masterplannen en deze de Raad voor te leggen.
13. Het college opdracht te geven om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de baten te vergroten, te denken valt aan inzetten op het vergroten van bijdragen van derden voor de investeringen, verhoging investeringsplafond (inclusief financiële dekking primair daarvan door middel van bezuinigingen en secundair door inkomstenverhogingen dmv het verhogen van de lokale heffingen).
14. Bij de zoektocht naar mogelijkheden ter verhoging van het investeringsplafond expliciet te verantwoorden wat de consequenties zijn voor de diverse financiële kengetallen van de gemeente voor de 10 jaars periode.

1. Inleiding

Jaarlijks biedt het college de raad een Kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor de komende planperiode. De kadernota is een belangrijk instrument in de planning & control cyclus om tot afgewogen keuzes te kunnen komen in de (noodzakelijke) wensen nieuw beleid in relatie tot de beschikbare middelen. In de voorliggende Ontwerp- Kadernota 2024 wordt het voorlopige financiële meerjarenperspectief 2024-2027 in beeld gebracht. Daarnaast zijn er uitgangspunten opgenomen als kader voor het opstellen van de Programmabegroting 2024. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de grondslagen voor de bepaling van loon- en prijsbijstellingen, rentepercentages en een prognose van de algemene uitkering.

In de Kadernota zijn geen beleidstoevoegingen opgenomen, wel is er een voorstel opgenomen om voor het Waardevol Landelijk Gebied een bedrag beschikbaar te stellen ten uitvoer van het Barneveldse deel van de landelijke opgaven. Hierbij is de verwachting dat financiering vanuit het Rijk op een later moment gaat komen.

Het college wil in samenspraak met het concernteam een slag maken in het proces van het realistisch begroten. Mogelijkheden hiervoor zijn: inlopen op onderhanden werk, heroverwegen en sturen op budgetoverhevelingen en meer oud voor nieuw toepassen. Het voorstel is daarom om de beleidstoevoegingen, zowel incidenteel als structureel, binnen de huidige begroting in te vullen. Deze invulling en afwegingen worden ter besluitvorming voorgelegd in de Programmabegroting 2024. Hierbij streven we ernaar om de begroting sluitend te presenteren, in elk geval voor het eerste jaar (2024).

In deze Kadernota staan in de programma's wel uitgangspunten en voorstellen om speerpunten te realiseren. Deze worden meegenomen in het afwegingsproces naar en uitwerking in de Programmabegroting 2024.

In de Kadernota is ook een geactualiseerd MIP opgenomen, op basis waarvan beslispunten worden gevraagd.

2. Door de raad gestelde kaders

3. Effect

nvt

4a. Argumenten

In deze Kadernota 2024-2027 staan de uitgangspunten en prioriteiten die als basis dienen voor de Programmabegroting 2024. Startpunt voor deze kadernota is de meerjarenbegroting 2023-2026, een sluitende meerjarenbegroting in het eerste jaar van een nieuwe collegeperiode.

Sinds het opstellen van de Programmabegroting 2023 is er weinig veranderd aan de grote opgaven die we te doen hebben en turbulente wereld waarin we leven met inflatie en teruglopende rijksinkomsten. In deze Kadernota bouwen we voort op het coalitieakkoord 2022-2026 'Ondernemend, Betrouwbaar en Zorgzaam'.

De bijlage 'MIP budgettenlijst' wordt niet openbaar gedeeld, maar alleen aan de raad gepresenteerd. In de Kadernota zelf is wel eenzelfde lijst opgenomen, zonder bedragen. Dit is gedaan vanwege de gevoeligheid m.b.t. de onderhandelingspositie, bijvoorbeeld bij de aankoop van strategische gronden.

4b. Kanttekeningen

Het MIP zoals gepresenteerd in de Kadernota is opgesteld om inzicht te krijgen om financieel inzicht en grip te krijgen op de benodigde investeringen in Barneveld op lange termijn, zonder waardetoevoeging. Daartoe zijn alle gewenste investeringen geïnventariseerd en zoveel mogelijk voorzien van een inschatting van de financiële omvang. Met deze MIP wordt niet over al deze investeringen besloten. Het creëert dus geen rechten op het doorgaan van de betreffende investering nog op de omvang van betreffende investering. We zijn hiermee goed op weg naar een wat meer concrete prioritering van alle toekomstige investeringen.

5. Alternatieve scenario's

6. Participatie en communicatie

nvt

7. Proces

nvt

8. Financiële gevolgen

De rijksinkomsten bepalen voor een groot deel de ruimte in het meerjarenperspectief. Zoals gebruikelijk wordt de bijstelling van de algemene uitkering pas duidelijk bij het verschijnen van de Meicirculaire. Deze komt niet op tijd uit om te verwerken in de Kadernota 2024. Wel is inmiddels de Voorjaarsnota van het Rijk uit. Daarin wordt de nieuwe financieringssysteem aangekondigd, die vanaf 2027 ingaat. Het kabinet zegt gemeenten vanaf 2027 een structureel bedrag toe, naast een 'volume-indexatie'. Dat is eigenlijk een voortzetting van de extra incidentele middelen die voor 2026 waren toegezegd. We zijn er voor nu vanuit gegaan dat het jaar 2027 gelijk is aan 2026. In deze Kadernota hebben we verder een aannname gedaan van de ontwikkeling van het accres op basis van de CPB-ramingen 2023.

We presenteren hierbij als kader voor de Programmabegroting 2024 een structureel sluitende begroting waarbij het eerste jaar in het meerjarenperspectief positief is (2024). Hiermee voldoen we aan de voorwaarden van repressief toezicht van de provincie. Mede door de ontwikkelingen in de algemene uitkering ziet het meerjarenperspectief er minder gunstig uit.

In het meerjarenbeeld is te zien dat:

- Er een relatief hoog bedrag aan autonome ontwikkelingen is opgenomen die beperkt beïnvloedbaar zijn;
- De rentelasten (treasury) verder oplopen in de loop van de jaren;
- Voor het jaar 2027 de kapitaallasten van het reeds eerder vastgestelde MIP is toegevoegd;
- Er vooralsnog alleen een paar noodzakelijke beleidstoevoegingen wordt voorgesteld;
- Er een grote onzekerheid is met betrekking tot de ontwikkeling van de algemene uitkering.

Meerjarenprognose	Begroting 2024	MJR 2025	MJR 2026	MJR 2027
Programma begroting 2023	778	5.226	- 779	- 779
Mutaties raadsbesluiten	- 1.392	- 1.825	- 1.546	- 1.546
Mutaties kadernota	- 528	- 570	- 870	- 1.955
Kadernota 2024 - 2027	- 1.142	2.832	- 3.194	- 4.279
Waarvan incidenteel	- 1.770	4.069	- 786	- 786
Prognose structureel begrotingsresultaat na kadernota	628	- 1.237	- 2.408	- 3.493

9. Risico's

De uitkomsten van de Meicirculaire ten aanzien van de algemene uitkering zijn nog niet bekend. Er is een aanname voor een prognose gedaan van de inkomsten op basis van de huidige informatie, dit kan afwijken van de definitieve uitkomsten (verwacht begin juni). Hierover wordt de raad geïnformeerd indien deze bekend zijn.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak

Bijlagen:
Ontwerp- Kadernota 2024 (incl. toelichting MIP 2024- 2033)
Bijlage MIP Budgettenlijst (GEHEIM)
Raadsvoorstel
Persbericht